



# Mål 6 - Rent vatten och sanitet

**Tillgång till rent vatten och ett fungerande avloppssystem är en grundläggande förutsättning för att kunna leva ett anständigt liv. Målsättningen är att alla senast 2030 ska ha tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten samt fullgod och rättvis sanitet.**

## Sverige

Flera av de svenska miljökvalitetsmålen berör vattnets kretslopp som inverkar på mål 6. Bland annat levande sjöar och vattendrag, hav i balans, levande kust och skärgård, giftfri miljö och myllrande våtmarker. Sverige har god tillgång till vatten och sanitet av god kvalitet. Att förbättra vattenkvaliteten, effektivisera vattenanvändningen och skydda de vattenrelaterade ekosystemen är viktiga områden att arbeta vidare med. Dock bidrar konsumtion av varor också till ohållbar vattenanvändning i andra länder.

## Sölvesborg

Sölvesborg är en kustkommun med känsliga områden som löper ut i havsmiljö. Det finns god tillgång till vatten och allmänt avlopp, dock finns behov av att förbättra vattenkvaliteten samt minska föroreningar och övergödning. Drygt 90 procent av kommunens hushåll är inkopplade på det allmänna VA. Utbyggnad pågår fortlöpande.

Sölvesborg Energi och Vatten AB är kommunens VA-bolag. Arbete pågår med att inrätta vattenskyddsområden för alla kommunens vattentäkter. Kommunen försörjs med grundvatten. För att säkra behovet av reservvatten är ledningarna ihopkopplade och vid brist i en vattentäkt kan en annan täkt uppväga volymen som saknas. VA-bolaget avser samverka med närliggande kommuner för att trygga vattenbehovet i framtiden.

Våtmarker behövs för de vattenrelaterade ekosystemens funktion. Kommunen anlade 2012 våtmarker på fyra platser i kommunen. Privata aktörer har också anlagt våtmarker på lämpliga platser. Passande områden för fler våtmarker finns inom kommunens gränser. De flesta lämpliga områden ägs av privata fastighetsägare.

## Kommunalt vatten och avlopp

Vattenförvaltning omfattar grundvatten som är viktigt för vattenförsörjningen nu eller i framtiden. I Sölvesborg finns sammanlagt 17 kommunala vattentäkter för produktion av dricksvatten. 2020 finns endast vattenskyddsområden för 7 av täkterna. Befintliga skyddsområden är från 1974 och kommer att revideras. För alla kommunala vattentäkter finns en gällande vattendom, vilket ger en rättighet att ta ut vatten. Läggs alla uttagsmängder ihop så uppgår den totala årliga mängden i vattendomarna till strax över 3 miljoner m<sup>3</sup>.

Normalt förbrukar en person i medeltal ca 160 l vatten per dygn. Förutom hushållsvatten förser kommunen även industrier och allmänna institutioner som skolor och vårdinrättningar med vatten. Sommartid ökar befolkningen i kommunen med omkring 10 000 personer. Idag producerar kommunen i genomsnitt ca 2,2 miljoner m<sup>3</sup> dricksvatten.

Inom en del områden leds dagvatten och spillvatten i samma ledning till reningsverket. Vid intensiva skyfall där stora mängder vatten tas emot av reningsverket finns risk för att avloppsvattnet bräddas (släpps ut orenat) och förorenar mark och vattendrag för vidare transport till havet.

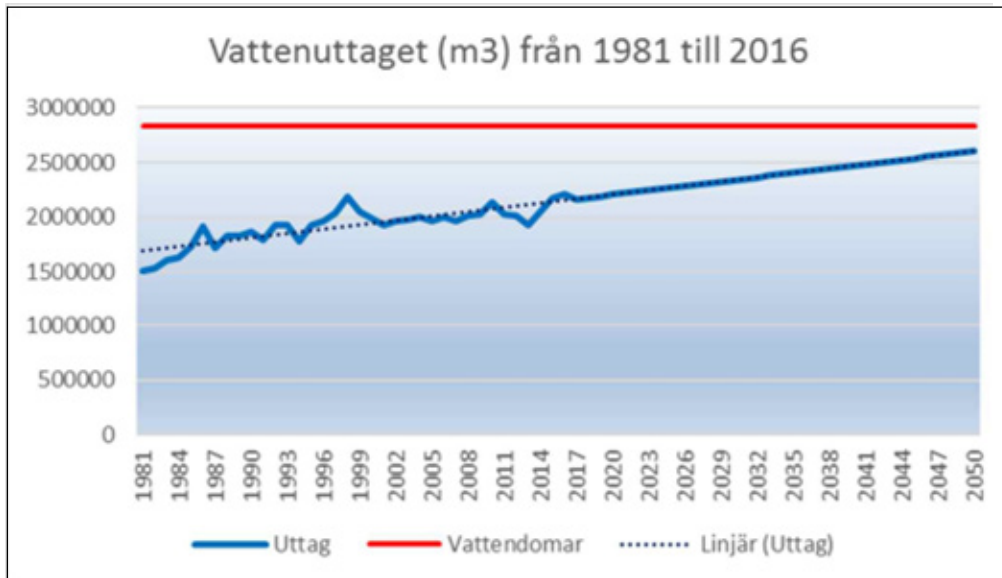
Det är viktigt att dagvatten i ökande utsträckning omhändertas lokalt och inte tillförs spillvattensystemet.

Inom kommunen finns fem avloppsreningsverk. Avloppsvatten pumpas till reningsverken av 80 stycken pumpstationer i spillvattenledningar. Genom att avveckla mindre reningsverk och leda avloppsvatten till ett större verk ökar möjligheten till bättre renat avloppsvatten då ny och bredare teknik används. Nogersunds avloppsreningsverk är under ut- och tillbyggnad och beräknas fånga upp avloppsvatten från mindre reningsverk. Slammet som blir en restprodukt i avloppsvattnet, pumpas till ett antal vassbäddar. Genom växtligheten i bäddarna minskar slammets volym och näringsämnen. Vassbäddarna töms efter ca tio år och innehållet kan efter efterbehandling t.ex. användas som jordförbättringsmedel, gödning till energiskog eller anläggningsjord.

## Enskilt vatten och avlopp

I kommunen finns tre större enskilda vattentäkter. Cirka 8 procent av kommunens befolkning förses med dricksvatten från egen brunn eller via samfällighet. Det finns ca 1 600 enskilda små avlopp.

Nationella undersökningar har visat att enskilda brunnar ofta drabbas av kvalitetsproblem. Det kan gälla förekomst av bakterier, höga radonhalter, höga halter av kväveföreningar, fluorid, salt grundvatten, vägsalt, tungmetaller och bekämpningsmedel. Men även vattentillgången i enskilda brunnar kan tidvis vara ett problem, framförallt grävda brunnar.



Registrerade kommunala årliga vattenuttag (1981-2016) och beräknat framtida vattenbehov, källa SCB.

#### Utmaningar mål 6:

Säkerställa tillgången till en säker dricksvattenförsörjning.

Tillskapa vattenskyddsområden för alla kommunala vattentäkter.

Effektivisera vattenanvändningen och hushålla med det vatten som finns tillgängligt.

Säkra miljötillsynen så erforderligt skydd för vatten erhålls .

**6. Alla människor har tillgång till rent vatten och möjligheter att sköta sin hygien.**

